

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי כ"ח אדר ב' תשע"ט | דף היומי בבלי: חולין קכח.
דף היומי בהלכה: מסעיף ג' עד אמצע סעיף ג' "ואם ערבו בני החצר".

מוסר: חפץ חיים אות ג' עד אות ה'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלכות שער הבחינה פ"ד 'והשביעית' עד פ"ה 'ואחר כן ישיב אל ליבו'

"מי היה צריך בכלל את הבחירות האלו?" | המרשמים של מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א | רק כעבור 74 שנים
נחשף: כיצד ידע המנחת אלעזר ממונקאטש לשוחח עם הס"ק אלפנדרי בעברית צחה? | 1606

על דא ועל הא

"אם כל העולם היה עכשיו שקוע ונהנה כמונו
מהתוס', מי היה צריך בכלל את הבחירות האלו!"

עד ראיה מספר על המחזה שראה בהיכל ישיבת פוניבז' ביום הבחירות של חורף תשמ"ב

ההסבר בתוס'! נפלא! נפלא! אם כל העולם היה עכשיו שקוע ונהנה כמונו מהתוס', מי היה צריך בכלל את הבחירות האלו! אי, אי, התוס' הנפלא הזה! - וחזר ע"ז כמה פעמים. אשרי עין ראתה כאלה!

"נכדו רבי בניציון שליט"א סיפר, שפעם באו להתייעץ עם מרן זצ"ל ושאלו את הסבתא ז"ל האם אפשר להכנס לראש הישיבה. הסתכלה ואמרה: 'עכשיו אפשר להכנס, כי אני כבר מרגישה שהרמב"ם מיושב'... כל הבית הרגיש אם הקושיה כבר מיושבת או לא!"

(הרב צבי יפונה, מוסף שבת קודש תולדות תשס"ב)

"היה זה אחרי נישואיי בשנת תשמ"ב. בחורף היו בחירות, ואני חשבתי לעצמי: מעניין לראות איך נראית ישיבת פוניבז' המעטירה ביום כזה. עליתי לשיבה, וכמובן שהישיבה היתה ריקה. אולם באיזה פינה ראיתי את מרן הגרא"מ שך זצ"ל יושב עם קבוצת אברכים ותלמידים ונושאים ונותנים במלחמתה של תורה. "כעבור בערך רבע שעה, אני רואה כי כולם נצמדים ומקשיבים במיוחד למרן זצ"ל, ושומעים אותו בחרדת קודש. כשגמר, ניגשת לאחד מהתלמידים ושאלתי מה היה. "אמר לי בזה"ל: מרן זצ"ל אמר עכשיו: 'אי! איך היה טוב

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הרבי העיף מבט במכתב, שהיה כתוב על פני ארבעה עמודים. במהירות עבר על כל דפי המכתב, ומיד נענה ואמר: "סאיז גאר נישט! אין מקום לדאגה"

וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע

החולים, שם עבר סדרת בדיקות והוחלט על דעת צוות רופאים מומחים שעליו לעבור ניתוח. אבי מבקש במכתבו, היות והרבי נמצא כעת בארץ ישראל, מבקש הוא להזכירו לרפואה שלימה בפני הרבי. אמא ע"ה ביקשה ממני להראות את המכתב לרבי. הרבי העיף מבט במכתב, שהיה כתוב על פני ארבעה עמודים. במהירות עבר על כל דפי המכתב, ומיד נענה ואמר: "סאיז גאר נישט! אין מקום לדאגה. הרופאים האמריקאים אוהבים לנתח באופן שיטתי". הרבי בירכו ברפואה שלימה.

אחה"צ התיישרה אמי ע"ה בדעתה אולי מן הראוי היה לשלוח מברק דחוף לארה"ב ולהודיע לאבי על התנגדות הרבי לניתוח. בין מנחה למעריב נכנסתי לרבי ושאלתי לדעתו, אם כדאי לשלוח טלגרמה. הרבי הרחר קמעא ואמר: "אין צורך, הם בעצמם יגיעו למסקנה שכדאי לוותר על הניתוח".

כעבור מספר שבועות הגיע מכתב מאבי ובו סופרה כל השתלשלות העניינים, איך שבתחילה המליצו לו לעבור ניתוח, ולבסוף בהתייעצות נוספת ושמיעת חוות דעת מומחים הוחלט שאין צורך כלל בניתוח והסתפקו בהמלצה לקחת תרופות, וב"ה חל שיפור ניכר.

(לב ישראל)

סיפר הגה"צ רבי ישראל גרוסמן זצ"ל ראש ישיבת פינסק קארלין: כשהגיע האדמו"ר רבי אברהם אלימלך מקארלין הי"ד זי"ע לארץ ישראל, ביקשו מנהלי ישיבת קארלין מקום חילופי זמני עבור תלמידי הישיבה כדי שיוכלו להמשיך את סדרי הישיבה כרגיל. מקומה הקבוע של הישיבה היה בבית הכנסת המרכזי בבית ישראל, אבל כיון שהגבאים הועידו את עזרת הנשים למקום מושבו של הרבי, ששם יקבל את הקהל לעצה ולברכה, חששו מההמולה בהמתנת האנשים עד הכנסם ולכן חיפשו לתלמידי הישיבה מקום לימוד זמני. תיזכר לטובה צדקותה של אמי ע"ה, ששמעה על הענין והציעה ללא היסוס להעביר את הישיבה לחדר האורחים בביתנו. באותו זמן היה אבי ז"ל בחוץ לארץ, וכך במשך תקופה ארוכה למדו הבחורים בביתנו ואמי ע"ה דאגה לרווחתם ולצורכם.

באחד הימים זכינו לביקורו של הרבי, שהגיע לשמוע את שיעורו של המג"ש הגאון רבי שלמה אטיק זצ"ל, מגדולי גאוני ירושלים. הרבי ישב שעה ארוכה והשתתף בשיעור והעיר הערות בסוגיה הנלמדת. והנה בהשגחה פרטית, כשישב הרבי בביתנו הגיע מכתב מארה"ב מאבי ז"ל, ובמכתב הוא מספר שבתקופה האחרונה נתקף בכאבים עזים בבטנו והלך להבדק אצל רופא. הרופא הורה לאשפזו בבית

פעם הציע חוקר אחד לפני רבינו עצה שטיכס, על ידי שיבדקו חכמי המדע מהו שיעור הזמן עד שמחמצת העיסה, והשיב רבינו, שחז"ל ברוח קדשם, קבעו בדיוק מהו שיעור החימוץ שאותו אסרה תורה, ודבר זה אי אפשר לעמוד עליו בחקר אנוש כלל וכלל

לקט בענייני ההכנה לפסח ממרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל

לקראת שבת מלכתא ויקרא חלק א' מיוחד לחג הפסח, להזמנות: 02-560-9000

יש לו חולי בעיניים, מה יעשה מידה כנגד מידה לרפואתו? - "אם תלמיד חכם הוא, ילמד מסכת נגעים, שנגעים שייך לעיניים, שהרי אם כהו עיני כהן אינו רואה את הנגע"

מרתק: המרשמים של מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א לרפואת אברי הגוף השונים ע"י לימוד תורה

לפרטים. עכ"ל.

וְרֵאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע (ויקרא יג ג)

סיפר הגר"א מן שליט"א ('כל משאלותי'): ילד תושב מונסי סבל מבעיה ברגלו הגיע עם הוריו למרן הגר"ח קניבסקי שליט"א. מרן בירכו ברפואה שלמה. שאלתי: מה יעשה משהו מיוחד ברגל, שיהיה זכות לרגל? רבנו השיב: "ילמד הלכות חול המועד".

ההורים חשבו שרבנו לא שמע היטב, וחזרתי ושאלתי - אבל משהו ששייך ישירות לרגל, מה יעשה? שוב אמר רבינו: "שילמד הלכות חול המועד". ואז פתח וסיפר: "היו נשים חרדיות שעובדות בבנק שקיבלו כאב ברגל. שאלתי האם הן עובדות בחול המועד והשיבו שכן, אמרתי להן שיפסיקו לעבוד בחול המועד, והם שמעו והפסיקו לעבוד, והכאבים הלכו להם ונעלמו.

"ומה ענין כאבי רגלים לחול המועד? - זה ירושלמי מפורש ספ"ד דמעשר שני: 'חד בר נש אתא לגבי רבי עקיבה, אמר ליה חמית בחילמאי רגלי קטינא [ראה בחלומי שקטעו רגל]. אמר ליה, דמועדא מייתי ולית מיכל קופד [הפיתרון הוא, שגייע המועד ולא תמצא בשר לאכול]. אתא חד חורן לגביה, אמר חמית בחלמאי רגלי מסובלא [ראה שרגלו שמנה]. אמר ליה, מועדא מייתי ואית לך קופד סגי' [יהיה לך הרבה בשר לרגל]. ובמדרש איכה פרשה א' הוסיף: מנה ידע? והשיב המדרש - כיון שמועד הוא רגל - וזהו 'רגל ברגל' (כלשון הפסוק בדברים יט כא). דאה"נ בחז"ל גם יום טוב נקרא רגל, אלא שנקרא גם חג, אבל חול המועד נקרא רק רגל, אם כן יותר מתבטא הדבר בחול המועד. ולכן אני אומר הלכות חוה"מ ולא הלכות יום טוב".

שאלתי: הנה פלוני חולה ברגלו ה' ירפאו, והוא גם מתחנן לרפואה, אלא שאינו עובד בחול המועד? השיב רבנו - "שילמד הלכות חול המועד".

לאחר כמה ימים, רבנו נכנס לחדרו, ראה אותי, פתח ואמר: "אפשר שלדברי חז"ל הנ"ל יש רמז בפסוק 'יד ביד רגל ברגל' (דברים יט כא), פירוש: אם קיבל עונש ברגל, זה מחמת שעשה עבירה ברגל. ואם נאמר כן, מה הוא 'יד ביד'? יש לומר, שאם לא נתן צדקה ביד נענש ביד, וכל כהאי גוונא".

במוצאי שבת פר' ויגש ז' בטבת נכנסתי להגאון הצדיק המקובל ר"א וינטרויב זצ"ל וסיפרתי לו כל הנ"ל, וחייך חיוך רחב, ואז הוסיף ואמר: "בסתרי תורה יש לזה שייכות, ובלי להיכנס

י' כסלו תשס"ד. אמרתי קמיה רבנו: הנה אנו שומעים כאן תמיד לצרכי רפואה - ללמוד את הדבר שכנגדו; לדוגמא, לכאבי רגלים ללמוד הל' חול המועד, ורבנו מכנה רפואות אלו 'רגל ברגל'; לבעיה באברים הפנימיים - ללמוד הלכות טריפות; כאב שיניים - ללמוד הל' בכורות במס' בכורות. ולכאורה תמוה - הרי אין מתרפאין בדברי תורה?

והשיב: "זה לא לרפואה בדברי תורה. זו זכות התורה" [א.ה. והרי אמרו בגמרא עירובין נד. החש בראשו יעסוק בתורה וכו', הרי שיותר, נצרך ומועיל].

אמרתי: אחד שהיו לו כאבי רגלים, ורבנו אמר לו שילמד הל' חוה"מ, וכתב לי שלומד כמעט כל יום מעט קיצור הלכות חול המועד ולא נהיה יותר טוב. אפשר שזה מחמת שלומד רק 'כמעט' כל יום? והשיב: "שילמד הל' חול המועד ויבוא להיבחן אצלי". במקרה אחר של בעיה ברגל שחזרה על עצמה, אמר רבינו: "ילמד כיצד הרגל בבא קמא - גמרא רש"י תוס".

בני משפחה אחת יש להם בעיה עם גב, מה יעשו? - "כתוב בשם האר"י על אחד שכאב לו הכתף והגב שם, אמר לו האר"י משום שלא נזהר מלדבר דברי תורה בין מים אחרונים לברכת המזון, כי תכף לנט"י ברכה - ו'תכף' זה תיבת 'כתף'. תאמר להם שדבר ראשון יזהרו בנטילת ידים ושלא לדבר בין נט"י במים אחרונים לברכת המזון".

יש לו חולי בעיניים, מה יעשה מידה כנגד מידה לרפואתו 'עין בעין'? - "אם ת"ח הוא ילמד מס' נגעים, שנגעים שייך לעיניים, שהרי אם כהו עיני כהן אינו רואה את הנגע".

ט"ז כסלו תשנ"ט, בחור עם סכנת עיוורון בעין שואל מה לעשות לחיזוק - "שילמד דף היומי".

יום א' שמות ט"ו טבת תשס"ט. בחור יש לו דלקת ביד והרופאים אינם יודעים את הטיפול בזה, מהו 'יד ביד'? כאן הרי הוא לא שייך לצדקה, כי הוא סמוך על שולחן אביו? - "צדקה שאביו לא נותן פגעה ביד בנו".

מה יעשו? - "שבעליהן ילמדו הלכות טריפות". שאלתי: אינני בטוח שהם יודעים באיזה חלק שו"ע נמצא הלכות טריפות... האם סגי שבניהם ילמדו? - "כן".

אשתו עברה ניתוח לב ועתה מעוברת, מה יעשה הבעל זכות לעיבור שילך כשורה? - "שילמד הלכות טריפות".
ילד קיבל אירוע מוחי והרופאים אומרים שבגיל כזה אירוע מוחי הוא פלא, מה יעשה מדה כנגד מדה? - "שאביו ילמד הלכות טריפות".

אשת ראש ישיבה ת"ח גדול בגייטסהד באנגליה, חולה במחלה הידועה בדם, ועדיין יש להם ספק האם זה במח עצם, והם שואלים מה יעשו הבחורים לרפואתה? - "שילמדו בשולחן ערוך הלכות דם". האם כל הישיבה 110 בחורים ילמדו, או רק בני השיעור שלו, 60 בחורים? - "איך שיעשו יהיה טוב. וגם אם זה במח עצם רח"ל, כל זה שייך לדם, 'בין דם לדם' ושילמדו הלכות דם".

נערה בת 16 ששערה נושר, מה יעשו משהו שיער בשיער? - "שאביה ילמד מסכת נגעים בסדר טהרות".

פלוני שעמדו לקטוע לו רגל ורבונו אמר לו שילמד הל' חוה"מ, וכך עשה וב"ה ניצלה הרגל, ועתה התגלה בריאות המחלה, מה יעשה כעת? - "ביור"ד הל' טריפות מס' ל"ה ואילך יש סימנים בהל' ריאה, ילמד הה' סימנים האלו".

לבעיה בכליות, מה יעשה? - "באימורין נכלל הכליות, שילמד ברמב"ם הל' הקרבת קרבן".

קיבל מחלת 'קרונ' במעיים, מה יעשה מדה כנגד מדה? - "ילמד מסכת בכורות". [א.ה. בתקופה מסוימת אמר רבנו על כמה מחלות בגוף האדם, 'שילמד מסכת בכורות', ובתקופה שאחר כך אמר מסכת ערכין].

לבחור יש בעיה במעיים ושאל במה להתחזק, ורבונו אמר לו שילמד הל' טריפות אבל הוא טוען שאין לו טעם בלימוד הזה? - "אדרבא, זה יותר זכות. שילמד הגמרא ואח"כ השולחן ערוך".
סובל מעצירות, מה יעשה? - "אחד שאלני כי סובל מעצירת מעייים, מה יעשה, אמרתי לו שילמד החובל, כי שם בדף צ"ב יש גמ' 'כי עצר עצר ה' וכו'. והוא אמר לי שעשה כן ומיד זה הסתדר; גם הוא - שילמד החובל".

נכנס יהודי ואמר שהוא מחפש לקנות דירה במקום קהילתו בדרום אמריקה, ואין לו כסף, ושאל האם יכול לעשות הגרלה ואולי על ידי כן יוכל לקנות דירה, והרב אמר לו ללמוד 'הבית והעליה' בתלמוד ירושלמי ולמד. האם עתה עליו לעשות משהו נוסף או להמשיך בזה? - "שילמד רמב"ם ושולחן ערוך ונו"כ בזה. ולגבי הגרלה זה בבחינת מניח מעותיו על קרן הצבי".

ג' ילדים מבוגרים, ואין שידוכים. מה יעשה? - "שהאב ילמד כתובות".

סיון תשס"ט. דרשתי באירוסי חתן פלוני על 'רגל ברגל'. אחד מהשומעין שהיו לו ב' ניתוחים ברגל והיה צריך לעבור ניתוח שלישי, כששמע את הסיפור התיישב ללמוד הל' חוה"מ, והנה

אמרנו, שאותה דלקת יש גם לאביו כשנה, והוא נותן מעשר ויותר ממעשר, ויד האב עדיין לא נרפאה. "הרי שיש להם דברים אחרים המעכבים לו את הרפואה, ואם רוצה להרבות בזכויות כדי לקוות לרפואה, כיון ש'יד' בדרך כלל קאי על צדקה, שילמד היטב הלכות צדקה". ואמרתי שקשה לו ללמוד בשולחן ערוך בעיון עם הנושאי כלים, והסכים רבנו שיוכל ללמוד הלכות הצדקה בספר חכמת אדם.

קיץ תשס"ט. בישרתי לרבנו שפלוני הבחור שכאב לו היד ורבונו אמר שילמד הלכות צדקה - 'יד ביד', ולמד, באמצע עסק לימודו בהלכות הללו נעלם הכאב כלא היה. אמר רבנו בשמחה רבה: "ברוך השם!"

בחור שואל, יש לו כאבים בשן ולא יודעים מה זה. הרי כתיב 'שן בשן', מה חטא בשן שיעשה כנגד זה לרפואתו? - "הענין אצלו שייך למאכלות אסורות". שאלתי: מדובר בבחור יר"ש? "אז תשאל אותו האם מקפיד על מים אחרונים, ששייך לאכילה". ואכן שאלו את אותו בחור, ואמר שהוא מדרום אפריקה, ורבו שם אכן אמר לו שיכול לנהוג כהיש אומרים שבשולחן ערוך שאין כיום חיוב מים אחרונים. סיפרתי זאת לרבנו והגיב: "אם כן שיקפיד על מים אחרונים".

בחור שאלני שיש לו פצעים בפנים, וזה דבר ששכית, מהו 'פצע תחת פצע' - "יש גמ' בשבת לג, 'כל הממרק עצמו לעבירה חבורות ופצעים יוצאים בו', אבל איני יודע אם זה שייך לבחור ישיבה, וצריך לחשוב ולהתיישב בדבר האם לומר לו את ה"ל".

אח"כ החל רבנו לדבר מעניין הפסוקים, שלפעמים כתוב 'תחת' - 'פצע תחת פצע', ולפעמים לא, והאריך לבאר. אח"כ אמר: "עין בעין' לפעמים אפשר שזה מידה כנגד מידה, מה שלא עסק בעיון התורה לקה בעין. ואע"פ שהעיון בתורה הוא במח ובלב, הנה בגמ' בב"ב נאמר 'בן אין לו - עיין עליו', ושם הוא 'אין' לו - עם אל"ף, כל שכן הכא עם אות עי"ן, שנכלל בזה גם 'עין' עליו. שאלה שנשאלה בסתמא: האם אפשר לי ללמוד הל' חוה"מ בשביל חברי? - "הוא בעצמו צריך ללמוד, ולא שייך שאחר ילמד בעבורו".

שאלתי: נכדו של רבנו מתאונן שכואב לו הרגל, האם ללכת לרופא? - "שילכו לרופא, אבל בינתיים וקודם לכן, שהוא ילמד הלכות חול המועד". המדובר בנכד שהוא כבן 6, האם ללמוד עמו מ"ב? - "שאביו ילמד אתו חיי אדם, זה קל גם לילדים".

ילדה בת ג' יש חשש שיורידו לה רגל, מה יעשו 'רגל ברגל'? - "שאביה ילמד כיצד הרגל גמרא רש"י ותוס'". שאלתי: הוא מאד עסוק עמה, האם סגי שהסבא ילמד למענה? - "אם זו בת הבן, בני בנים כבנים - ויכול הסבא ללמוד בעדה, ואם בת הבת, לא מהני" (עי' ירו' יבמות פ"ו ה"ו ובבבלי יבמות ס"ב ס"ל דגם בת הבת, וצ"ע).

שתי מחותנות, ויש לשניהן מחלה בכבד וניתוח באותן ימים.

לאט השמיעה חזרה! מאז עברו כמה שנים, הוא ממשיך ללמוד ה' תקיעת שופר, ובעז"ה השמיעה מתפקדת במאה אחוז ב"ה בב' האזניים, כה יעזור ה' הלאה!"

ומעשה נוסף בענין זה שפורסם לאחרונה בגיליון 'דברי שיח' (כי תשא תשע"ט, מתוך 'ידידי יושר'):
אל חדרו של רבינו שליט"א נכנס אברך וביקש ברכה לרפואה שלמה. סובל הוא מכאב חזק באחת מעיניו, עד כדי חשש עיוורון באותה העין. הרהר רבינו שליט"א בדעתו למשך זמן מה, ואח"כ שאל את האברך: "חצי ש"ס, כבר למדת?". האברך, נבוך משהו, השיב שטרם הספיק ללמוד חצי ש"ס, ורבינו המשיך ואמר: הרי העיניים נועדו כדי ללמוד תורה, ללמוד את כל הש"ס, אם תחזור לראות בשתי עיניך, תלמד את כל הש"ס?".
"כן!" השיב האברך, "אני מוכן לקבל זאת על עצמי". לאחר ששמע רבינו שליט"א את הבטחתו, בירכו ברפואה שלמה, שיעלמו הכאבים ויראה בעיניו את דפי הגמרא, ויוכל ללמוד במנוחת הדעת.

עברה המחלה ולא הזדקק לניתוח. בחתונה של אותו בחור חתן השתתף רבנו, ואז הראיתי לו את היהודי הנ"ל. רבנו התרגש מהמעשה.

(דברי שיח' בשלח תשע"ט מתוך 'כל משאלותיך')

בהמשך לפרסום יריעה זו, נשלח למערכת גיליון 'דברי שיח' המעשה דלהלן, מאת הרב ט' ערליך מירושלים: "כתוספת על הדברים הנפלאים שהבאתם מעניני הרפואה של מרן שליט"א, הנני בזה לשתף אתכם בסיפור אישי, שהייתי עד לו:
"קרוב משפחה שגר בחו"ל קם בוקר אחד, ופשוט איבד את השמיעה לגמרי באוזן אחת! אחרי כמה וכמה בדיקות וכו' אצל רופאים מומחים, אמרו לו פה אחד: אדוני, תשלים עם המצב, מהיום תתחיל לשמוע רק באוזן אחת ר"ל. הקרוב, שהוא ת"ח ומרביץ תורה באחת מהישיבות המפורסמות בחו"ל, קיבל את זה בתדהמה, ושלח את נכדו שגר בבני ברק שיזכיר אותו אצל מרן שליט"א, וישאל עצה לרפואה.
"רבינו השיב מיד: שילמד הלכות תקיעת שופר! כמובן שהתחיל ללמוד מיד רמב"ם ה' תקיעת שופר, ופלאי פלאים, לאט

השונות היומי

אפיית מצות לשם... כיסוי חובות

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

חובה בליל הסדר.

תשובה: שאלה דומה נשאלה לפני מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל והורה להתיר, מאחר שבתחילת העסק אמרו שכל מה שעושים יהיה לשם מצת מצוה.

שאלה: בהיותי באפיית מצות יד, אמר אחד העובדים העוסק בלישה 'לשם כיסוי החובות', וחברו אמר 'לשם כיסוי החודש', והשלישי אמר 'לשם כסף'. ובכן יש לשאול - האם המצות שעברו תחת ידיהם כשרות? או שמא לא נעשו לשמה ואין יוצאים בהם ידי

חוויה רוחנית יומית מדי יום אצלך במייל

'ניוזלטר' מלא וגדוש בתוכן תורני - הלכתי, אקטואלי ומרתק. עם סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... בהגשה מקצועית עם טעם של עוד... להצטרפות שלח מייל ל-

dirshu@dirshu.co.il

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

18 ש"ח ורהמתם

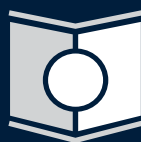
יש לנו הצעה מיוחדת עבורכם

פסח בפתח וזה הזמן להתחדש במתנה יחודית, סדרת הספרים המצליחה 'לקראת שבת' ו'קרא א'-פסח

ארגון 'דרשו' ו'אחינו' במבצע ענק, של מתנות יוקרה שישמחו מאוד אתכם ואת המקבלים ממכם. והמשלוח עלינו. תרמו לארגון 'אחינו' החל מ-18 ש"ח לחודש, וקבלו מתנות:

סט הספרים המבוקשים 'משנה בררה' מהדורת 'דרשו' וספר 'לקראת שבת' ו'קרא-פסח. ובנוסף קבלו כרטיסי הגרלה בסכום מצטבר של 50.000 ש"ח.

להצטרפות וקבלת המתנות:

Dirshu
דרשן ד' ועוזן
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

נות בדרר

תורמים 18 ש"ח למשך 16 חודשים סך התרומה 288 ש"ח

ומקבלים מתנות

ס'ט 'משנה ברורה' דרשו'

ספר 'לקראת שבת' - ויקרא א', פסח

2 כרטיסי הגרלה על 50.000 ש"ח

מסלול מס' 25 - המתנה בשווי 538 ש"ח

מוקד 'דרשו' 02-5609000

בפגישותיו של ה'מנחת אלעזר' ממונקאטש עם הס"ק הגרש"א אלפנדרי, במהלך מסעו לא"י בשנת תר"צ, הופתעו המלווים לשומעו משוחח עם הס"ק בעברית צחה במבטא ספרדי כזקן ורגיל!

רק כעבור 74 שנים, בספרון קטן שי"ל בשנת תשס"ד, התגלה פשר הדבר...

הפיתרון המעניין נעוץ בעובדה, שבחודש אייר של אותה שנה, תר"צ, ערך ה'מנחת אלעזר' כידוע את ביקורו בארץ ישראל לפי הזמנת הסבא קדישא הגרש"א אלפנדרי ז"ע. אותו ביקור מופלא שארך מספר ימים בלבד, עורר הדים נרחבים בשעתו כראוי לדמותו הגדולה.

במהלך אותם הימים ערך המנח"א פגישות עם הסבא קדישא, כאשר מלבד גילויי הקרבה המופלגים שהס"ק הפגין אליו, הסתודדו שני אריות עולם הללו ללא נוכחות אחרים, וביום האחרון לביקורו, ביום כ"ב באייר, נדהמו כולם מפטירתו המפתיעה של הס"ק לעולמו, והמנח"א אף זכה להשתתף בהלווייתו.

והנה, כותבי המסע מספרים, שבפגישות הללו הופתעו מלווי המנח"א מכך שניהל עם הס"ק שיחה בעברית צחה במבטא ספרדי כזקן ורגיל!... שנים אחר אותו מעשה, מסיפורו הנ"ל של וינגרטן, אנו מבינים את פשר העניין. רק עתה מובנים אותם 'תרגילי עברית' שערך עמו, שכולן נערכו כהכנה מדוקדקת לקראת פגישותיו עם הס"ק, ולשם כך ראה צורך לעצמו ללמוד ולשנן היטב את השפה כדי שיוכל לנהל שיחות סודיות עם הס"ק מבלי לאבד מילה אחת מתוכן דברי קדשו ומבלי להזדקק למתורגמן ביניהם!

(הרב דוד נחמן רוטנר, 'המבשר תורני' בחוקותי תשע"ב)

בשנת תשס"ד הופיע ספרון בשם 'פירוורים משולחנם של גדולי ישראל', סיפורים שרשם שמואל הכהן וינגרטן מילידי מונקאטש, שנפטר בארץ ישראל בשנת תשמ"ו. עוד בהיותו תושב מונקאטש היה פעיל ציוני במסגרת תנועת המזרחי, ובסיפוריו התייחס בהרחבה גם להגאון בעל 'מנחת אלעזר' ממונקאטש זצ"ל, כמובן מנקודת מבטו שלו כפעיל ציוני, שבתור יהודי שומר תומ"צ שמר גם על קשר קבוע עם רב העיר.

בקובץ הסיפורים מצאנו סיפור מפתיע שהיה לו עם המנח"א בשנת תר"צ, וכה דבריו: "את דבר היותי ציוני לא הסתרתני מעולם, ובאותם ימים התאמנתי לדבר עברית במבטא ספרדי כנהוג בארץ ישראל. ביום שישי אחד הטיל עלי הרב לסדר דבר מה אצל השלטונות, וכשחזרתי אליו היה הרב עטוף בתפילין ועבר על הפרשה. הוא רמו לי שאחכה, וכשגמר את הפרשה לקחני לדירת אמו, שם שילח את המשמשים וביקש לדבר עמי עברית במבטא ספרדי על מנת שזה יהיה שגור על לשונו. מאז, בכל יום שישי הייתי בא אל הרב, הרב היה משלח את הגבאים ומדבר עמי עברית במבטא ספרדי".

מבלי להתייחס לאמיתות הסיפור, ולכוונתו של המספר, חסרה כאן השלמה אחת, השופכת אור מפליא על המעשה. ה'מנחת אלעזר' הרי ניהל מלחמת חרמה בציונים ובשפה העברית, ואם כן מה לו ללמוד עברית במבטא ספרדי?

מרן רבי חיים קנייבסקי שליט"א מספר מה היה התפקיד שגיסו הטיל עליו באפיית המצות

ועד איזה גיל יש מצוות 'והגדת לבנך'

לקראת שבת מלכתא ויקרא חלק א' מיוחד לחג הפסח, להזמנות: 02-560-9000

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרכר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/1

הרב **אפרים סגל שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/2

הרב **אריה זילברשטיין שליט"א**
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **יוסף ברגר שליט"א**
ווארט עם סיפור בראי הפרשה

שלוחה 7

הרב **מרדכי שלמה פריינד שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/1

הרב **אברהם פוקס שליט"א**
הפוח בכל יום - המייל היומי של דרשו

שלוחה 3

הרי **שלום יכנס ואברהם פוקס שליט"א**
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

מחיצה המפרידה בין מבוי לחצר שנפרצה - באיזה אופן מותר הטלטול הן במבוי והן בחצר?

'שיתוף מבואות' בין כל בני החצרות הפתוחות אליו. ומבוי שמחיצת הרוחב המערבית שבו מפרידה בינו לבין חצר שהיא רשות היחיד, כך שעבור החצר משמשת מחיצה זו בתור מחיצת הרוחב המזרחית, ומחיצה זו נפרצה - אם רוחב הפירצה עשר אמות או פחות, וה'עומד' שבמחיצה מרובה על ה'פרוץ' - אין כל שינוי בדין המבוי והחצר לכשעצמם, אבל אסור לטלטל מזה לזה עד שישתתפו בני החצר במבוי.

[שו"ע שסה, ג, משנ"ב יב ריט, וביה"ל ד"ה ומותר]

דוגמה להבהרת ההלכות דלהלן, העוסקות ב'מבוי': מבוי המוקף במחיצות בצפון, מערב ודרום (לדוגמה), והצד המזרחי פרוץ; והקו שממזרח למערב, דהיינו, צד צפון וצד דרום - מוגדר כ'אורך' המבוי; והקו שמצפון לדרום, דהיינו, צד מערב וצד מזרח, מוגדר כ'רוחב' המבוי.

וכפי שלמדנו, חכמינו ז"ל התירו לטלטל חפצים במבוי על ידי 'תיקון מבוי', דהיינו, הצבת 'לחי' או 'קורה' בפתחו (בצד מזרח), וכל שכן 'צורת הפתח'. והטלטול מהחצרות למבוי, מותר על ידי

מחיצה המפרידה בין מבוי לחצר שנפרצה - באיזה אופן אסור הטלטול במבוי אבל מותר בחצר?

משני צידי המבוי, אסור המבוי בטלטול כל עוד לא נעשה שיתוף מבואות עם בני החצר, כיון שהוא פרוץ במלואו למקום האסור על בני המבוי, שהרי אסור לטלטל מהמבוי לחצר, ולהיפך. ואילו החצר - מותרת בטלטול אף כשלא השתתפו בני החצר במבוי, כיון שהיא אינה פרוצה במלואה למבוי, אלא כלפיה נחשבת הפירצה כפתח.

[שו"ע שסה, ג, ומשנ"ב יב, יג, יד, טו רכ; וראה ביה"ל ד"ה וכגון; וראה ביאורים ומוספים דרשו, 13, 20, 25 ו26].

בהמשך לאמור: אם החצר רחבה יותר מהמבוי, כך שהמחיצה המזרחית של החצר, משמשת רק בחלקה כמחיצה מערבית ל'מבוי'; ונפרץ החלק של המחיצה שמפריד בין המבוי לחצר, באופן שלמבוי לא נותרה כלל מחיצה בצד מערב, ואילו לחצר יש המשך בצדדים למחיצת הרוחב המזרחית - הדין כנ"ל.

אולם, באופן זה, אם מחיצות האורך של המבוי נכנסות לתוך אורך החצר, ובסופן יש את המחיצה המפרידה בין המבוי לחצר, ומחיצה זו נפרצה - למרות שנותרו מחיצות ברוחב החצר

מחיצה המפרידה בין מבוי לחצר שנפרצה - באיזה אסור הטלטול הן במבוי והן בחצר?

דהיינו על ידי 'לחי' או 'קורה' - אף שיתוף מבואות אינו מועיל. וכדי להתיר את הטלטול במבוי ובחצר, יש לעשות בפתח המבוי 'תיקון' המועיל לחצר שנפרצה בצידה הרביעי; דהיינו, אם רוחב פתח המבוי אינו יותר מעשר אמות, ניתן לתקנו ב'פס' ברוחב ארבעה טפחים, או בשני פסים ברוחב כלשהו, (ראה שו"ע שסג, ב); ואם רוחבו יותר מעשר אמות, יש לתקנו ב'צורת הפתח'.

[שו"ע שסה, ג, משנ"ב יח, ושעה"צ יג; ביאורים ומוספים דרשו, 15]

בהמשך לאמור: אם רוחב הפירצה יותר מעשר אמות - אסור הטלטול הן ב'מבוי' והן בחצר, וכל שכן מזה לזה, עד שיעשו בני החצר שיתוף מבואות עם בני המבוי.

וכן הדין באופן שמחיצות הרוחב של המבוי והחצר שוות ונפרצה כל המחיצה. אך באופן זה - שהמבוי והחצר פרוצים זה לזה במלואם - גם אין למבוי דיני מבוי כלל, כך שאם בתחילה התירו את המבוי על ידי 'תיקון מבוי' בפתחו (בצד המזרחי),

* 'מבוי' שנוצרה פירצה באחת ממחיצות האורך שלו - אם רוחב מחיצת האורך שנותרה בין ראש המבוי לפירצה הוא פחות מארבעה טפחים, פסלו חכמים את 'תיקון המבוי'. ואם רוחב המחיצה שנותרה הוא ארבעה טפחים ויותר, לא נפסל תיקון המבוי, אלא אם כן רוחב הפירצה הוא יותר מעשר אמות. וכן אם רבים עוברים דרך הפירצה, ורוחבה ארבעה טפחים או יותר - הריהי פוסלת את תיקון המבוי; אם משום ש'דרך הרבים' מבטלת 'שם' פתח מראש המבוי, או משום שעל ידי הפירצה הופך ל'מבוי מפולש', שאין די בתיקון מבוי בראשו האחד.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר להסיר בשבת את הנייר שעל גבי החלק הדביק שב'פלסטר'?

לפלסטר.

ב. הדבקת הפלסטר לגוף האדם אינה נדונה כתפירה, אך בהדבקת הפלסטר יש להקפיד שלא להדביק את קצהו האחד על גבי קצהו השני, שכן הדבקה זו נדונה כתפירה, ואסורה מדאורייתא.

[ביאורים ומוספים דרשו שמ, 92 ו-95; וראה שם, 66; וראה ביה"ל שם יד, ד"ה וחייב]

בשימוש ב'פלסטר' בשבת, ישנם מספר נדונים הלכתיים, ובהם: א. הסרת הנייר המוצמד לחלק הדביק שבפלסטר - יש אומרים שאסורה בשבת משום מלאכת 'קורע'; ויש מתירים, משום שהדבקת הנייר נועדה מלכתחילה רק לשמור על הדבק, והוצמדה אליו על מנת להפרידו בעת השימוש בפלסטר, ולא על מנת שיהיה כגוף אחד עם הפלסטר, ולפיכך אינו נחשב כ'תפור'

הלוח היומי

כ"ח אדר ב' | רבי אברהם הכהן פימינטיל זצ"ל, מהמבורג, בעל מנחת כהן

יום זה הוא יו"ט במגילת תענית על שבו התבטלה גזירת השמד של אדריאנוס קיסר (מג"ת י"ב). ביום זה חוגגים יהודי מצרים את 'פורים מצרים' על הריגת הצורר מושל מצרים אחמד פחה, שר"י, ובו קוראים את מגילת הנס כפי שמוכא ב'נחל מצרים'.

יארצייט:

תנ"ז: רבי אברהם הכהן פימינטיל זצ"ל, מהמבורג, בעל מנחת כהן.
תקע"ג: רבי צמח ב"ר סעייד הכהן (אבר"י"ש) זצ"ל, מחכמי ג'רבה, בעל בנין אבות, תרומת הדשן, חולת אהבה, צפנת פענח, מדרש הגדה ועוד. בשם משפחתו מוזכר שמצאצאי רבי ישמעאל כה"ג הוא. (אני בן רבי ישמעאל).
תשכ"ב: רבי שמואל ב"ר יצחק אבן-דנאן זצ"ל, הדרשן מפאס, בעל לשד השמן, דשנת בשמן ועוד.
תשל"ט: רבי אשר מאיר ב"ר שמואל זליג שולמן זצ"ל.

הנשאל בענייני שידוך - האם מותר לו לספר על חסרונות שגם הוא עצמו נגוע בהם?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

עוד הביאו בביאורים ומוספים, לענין שידוכים וכדו', האם מותר לנשאל לספר על חסרונות שגם הוא עצמו נגוע בהם [כגון המברך אם בחור מסוים מתפלל במנין, והמספר עצמו אינו מתפלל במנין] - יש שכתבו (שיעורי עיון, שיעורים בחפץ חיים) שאין איסור בדבר, כיון שאין מבאיש את ריחו ברבים, אלא מספר לאותו אדם הנצרך לזה [וכן מוכח ממה שלא הזכיר הח"ח תנאי זה בהלכות רכילות]. ואדם המפחד להוכיח את חברו על עבירה, מחמת שיענש על התוכחה אם יעבור בעצמו על אותה עבירה, דעת הגר"ח קניבסקי (לרעך כמוך, תוכחה, עמ' 345) שאין לו לחשוש, מפני שאינו נענש אלא אם מכלימו בשעת התוכחה [כגון בעניננו, שמפרסם הדבר ברבים]. ויש שכתב (לרעך כמוך שם עמ' 131), שבאופן שצריך להוכיחו בתוכחה שיש בה הכלמה כדי למונעו מעבירה, ומפחד לעשות כן, ימצא שליח שיוכיח במקומו.

אחד התנאים בהם מותר לספר לשון הרע לתועלת, מוזכר בסעיף הנלמד היום (כלל י' סעיף ג'), שהמספר לא יהיה נגוע באותו חטא עצמו. כי אם גם הוא עובר על חטא זה, נמצא שאין כוונתו בסיפורו לתועלת, אלא לבזות את הנידון ולשמוח לאידו. בביאורים ומוספים מביאים, כי סייג זה הוא לאו דווקא אם המספר עובר באותו חטא בעצמו, אלא שייך גם אם רגיל ח"ו לעבור איסורים אחרים דומים, וכמעשה שהיה אצל החזו"א, שמישהו שאלו האם מותר לספר לשון הרע על מומר לעבור על עבירה דרבנן [כגון השתמשות בחשמל שנוצר באיסור בשבת], ואמר החזו"א (הובא במעשה איש ח"ב עמ' ר) בתוכחה לשואל - "וכי זה שרוצה לדבר, בטוח בעצמו שאינו עובר על איסורי דרבנן?", וציין לדברי הרבינו יונה המובאים כאן בח"ח. ומבואר שא"צ שהמספר יעבור דווקא על אותו איסור.

מרן הגרב"צ אבא שאול סיפר: סח לי המקובל האלקי חכם יהודה פתיה זצ"ל: הבאתי עימי מבגדד מערכת כלי חרסינה עדינה ויקרה, עבור ליל הסדר, ובליל הסדר היה השולחן ערוך לתפארה, מרחיב את הדעת, והנה משך אחד הילדים במפה וגררה, וכל הכלים נפלו והתנפצו לרסיסים בקול רעש אדיר, עם כל המצרכים... אמרתי לשטן: "רצית שאכעס, ובכן, לא אכעס!..." וסיים הגרב"צ: "דעו לכם, אני כל ימי עמלתי לא לכעוס".

(רבינו האור לציון ח"ב עמ' 230)

נשתדל להתאמץ בתיקון מידת הכעס, שלעולם לא יהיה דבר שיוכל להוציא אותנו משלוותנו